

lærer, særlig altsaa heller ikke det fra 1856 om Menighedsraad, ere blevne underkendte af Rigsdagen, fordi den ikke vilde anerkjende dette sidste ved at henlægge Bestyrelsen af de Sattiges Kasse dertil, og heller ikke er Anordningen af 1862 blven underkendt af Rigsdagen, fordi Lovgivningsmagten senere er bleven enig om at optage en stor Del af dette Stof i senere Love. Administrationen har gjort det ifølge sin Opfattelse af sine Grændser, og det er ikke af nogen kompetent Myndighed blevet underkendt. Jeg tror stadig og fornaar ikke at faae Andet ud, særlig af den ærede sidste Forespørgers Udtalelse, end at der er en Forvejling af to Ting i hele de Herrers Opfattelse af den kongelige Resolution, nemlig at den er grundlovstridig, og at den skal være inde under Begrebet Opfyldelse af Grundlovens § 75. Dette er benegtet; det er fuldstændig inconfesso i Ministerens Forestilling, at det slet ikke har været Hensigten, at Resolutionen skulde være en Opfyldelse af Grundlovens § 75; thi dennes Opfyldelse kan kun ske ved Lov eller Love; det er afgjort; det er ift det, man vil her. Vilde de Herrer — og deri kan jeg slutte mig til det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad) — have Grundlovens § 75 opfyldt, vilde Resultatet af denne Debat ikke være den Dagsorden, der nu er stillet, men en Dagsorden, der gik ud paa at opfordre Ministeren til at fremkomme med Forslag om en Kirkeforfatning, altsaa særlig om et Kirkeraad's Indførelse. Det vilde være den naturlige Opfattelse, naar saa Flertallet med det Samme under en eller anden Form vilde have givet Garantier, som Situationen med en vis Himmeligbed kræver, for, at man, naar dette Forslag fremkom, ikke vilde sige, for det Første: Hvad kan man vente under disse Forhold, det er jo ganske i Strid med Situationen, at det forelægges, og for det Andet Garanti for, naar der maaste var foretaget en ganske almindelig, maaste Talforandring, i et eller andet Punkt, vilde det maaste findes at være en væsentlig principiel Fravigelse fra det, som kunde ventes at sættes igjennem; og endelig har man jo ikke nogen Garanti for, at et Forslag om Kirkeraad's Indførelse ved Lov ikke bliver henvist til Behandling i Finantsudvalget. Jeg tror, det er sandt, hvad der staar i Forestillingen, som er gaaet forud for den kongelige Resolution af 8de Oktober, at det vel ikke for Tiden kan nytte Noget at komme med Forslag, som tilsigte at komme ind paa en Gjennemførelse af Grundlovens § 75, hvilket jeg for mit Vedkommende meget beklager. Men her er slet ikke Spørgsmaal om det, her er kun

Spørgsmaal om Dannelsen af et administrativt Organ eller en ny Form for et bestaaende administrativt Organ. Thi det kan ikke negtes, at det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad) har fuldstændig Ret deri, og det er gjentagne Gange blevet udtalt og hævdet af den høitærede Kirkeminister, at han maa og vil høre Biskopperne, inden han forelægger Love eller erklærer og udtaler sig. Men hvorfor skal han nu høre dem spredte og enkeltvis; det aldeles Væsentlige her er, at han faar en samlet Udtalelse, hvilket ikke i mindste Maade kan være til Skade hverken for Lovgivningsmagten eller for Kirken, men kun være en tidsvarende og naturlig Forbedring i Stedet for den besværlige og langsomme skriftlige Erklæring, hvor saa tilfjeldt Kirkeministeren — som det hedder i Forestillingen — staar saaledes, at han skal søge at faae Noget ud af meget modstaaende Udtalelser, som han skal søge at formidle; der vil stadig findes Divergentser, uden at man har den gjensidige Berigtigelse, som følger af, at man kan diskutere. Naar der nu spørges, om efter de almindelige Grundsatninger en saadan kirkelig administrativ Organisation, om Indførelsen af et nyt Led i den kirkelige administrative Organisation, om en Udvidning og Forbedring af et bestaaende Led i den administrative Organisation kan ske ad administrativt Veie, da gaar det ud over min Forstand, hvorledes det kan siges, saaledes som den ærede Forespørger sagde, at det stred imod de naturlige Grændser; her skulde være stabt et overordnet eller sideordnet Led med Ministeren, her skulde Ministeren altsaa være sat under Formynderstab. Nei, her er ikke Tale om Andet end at udvikle eller forbedre et — man kalder det Formynderstab, jeg kalder det nu en Medhjælp, som allerede bestaar, idet man paalægger de Myndigheder, som ifølge deres Embedstald ere nærmest dertil, at være Ministeren til Medhjælp og skulle gjøre det paa en Maade, som er hensigtsmæssigere, og hvorved der bringes Mere ud af denne Medhjælp, end der hidtil har fundet Sted, og jeg kan i den Henseende stadig paaberaabe mig Tscherning. De Herrer vilde kunne læse i de Forhandlinger, hvor han har udtalt sig, at han har kaldt det et privat Anliggende, som slet ikke vedkommer os; Ministeren kan høre sine Biskopper og Landemoder — han nævnte hele Rækken — det kommer Altsammen ikke os ved, naar der ved blot ikke forandres Noget, der staar i Grundloven; thi saa skal der grundlovmæssig Ordning til, og — lad mig tilføie — heller ikke forandres Noget i den lovmæssige Ordning, thi saa kommer det Lovgivningsmagten